

Cztery pory roku – obserwuję i opisuję
przyrodę po francusku
Les quatre saisons – j'observe et je décris la nature

Karolina Wawrzonek

Scenariusz interdyscyplinarnego projektu edukacyjnego do języka francuskiego dla II etapu edukacyjnego (klasy IV–VIII szkoły podstawowej)

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2022

Redakcja merytoryczna: Renata Rychlicka
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

1. Metryczka projektu

1.1. Temat projektu

Cztery pory roku – obserwuję i opisuję przyrodę po francusku

Les quatre saisons – j'observe et je décris la nature

1.2. Typ szkoły

Szkoła podstawowa

1.3. Klasa

IV klasa

1.4. Słowa klucze

francuski, przyroda, informatyka, cztery pory roku, natura, pogoda, prognoza pogody, temperatura

la nature, la météo, il fait beau, il fait froid, il fait chaud, il fait frais, il y a du soleil, il y a du vent, il pleut, il neige, il fait, degrés

2. Osoby prowadzące projekt

2.1. Koordynator

Nauczyciel języka francuskiego

2.2. Osoby uczestniczące w projekcie

Nauczyciel przyrody, nauczyciel informatyki

3. Ramy czasowe

3.1. Początek projektu

Projekt rozpoczyna się na przełomie pór roku – tak, aby uczniowie mogli w jego trakcie zaobserwować jak najwięcej zjawisk atmosferycznych.

3.2. Zakończenie projektu

Projekt jest przewidziany na trzy tygodnie.

4. Cele projektu

4.1. Cele ogólne

Spośród ogólnych celów kształcenia w szkole podstawowej wymienionych w podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego poniższy projekt będzie realizował przede wszystkim:

- podniesienie kompetencji językowych uczniów dotyczących opisywania zjawisk pogodowych w języku francuskim;
- nabycie przez uczniów wiedzy dotyczącej zjawisk pogodowych, opisywania pogody oraz opisywania otaczającej ich przyrody;
- podniesienie kompetencji informatycznych odnoszących się do korzystania z aplikacji służącej do tworzenia słowników multimedialnych oraz przygotowywania krótkich prezentacji w programie PowerPoint;

- integracja wszystkich wyżej wymienionych kompetencji;
- uatrakcyjnienie zajęć językowych, przyrodniczych i informatycznych;
- podniesienie kompetencji społecznych i dotyczących pracy w grupie.

Uczestnictwo w projekcie pozwoli również zrozumieć uczniom, jak ważnym aspektem nauki jest interdyscyplinarność, czyli łączenie w spójną całość informacji pozyskanych w szkole i poza nią.

Ponieważ przedmiotem wiodącym w scenariuszu jest język francuski nauczany jako język pierwszy na II etapie edukacyjnym, projekt będzie realizował również rozwijanie kompetencji językowych:

- poszerzenie znajomości środków językowych dotyczących pogody i pór roku;
- rozumienie prostych wypowiedzi pisemnych i ustnych w języku francuskim omawiających prognozę pogody i przedstawiających krótkie opisy przyrody;
- tworzenie prostych wypowiedzi pisemnych i ustnych w języku francuskim opisujących pogodę.

4.2. Cele szczegółowe

Podczas pracy nad projektem uczeń:

- Poznaje słownictwo w języku francuskim związane z pogodą i porami roku (*les quatre saisons, le printemps, l'été, l'automne, l'hiver, le soleil, la pluie, le beau temps, la neige, le vent, la température, les nuages, le ciel*).
- Poznaje konstrukcje gramatyczne niezbędne do opisywania pogody (*il fait froid*), przedstawiania pór roku (*c'est l'hiver, nous sommes en hiver*), bezosobowe formy czasowników (*il fait..., il y a...*), przymiotników (*chaud, froid*).
- Tworzy multimedialny słowniczek zawierający wyrażenia w języku francuskim opisujące zjawiska pogodowe.
- Tworzy bloga/vloga w formie krótkiej prezentacji PowerPoint opisującego zjawiska pogodowe w swojej okolicy zaobserwowane w wybranym okresie.
- W trakcie lekcji przyrody uczeń wymienia składniki pogody i podaje nazwy przyrządów służących do ich pomiaru w języku polskim. Omawia zmiany zachodzące w otaczającej go przyrodzie, w życiu zwierząt i roślin, nadchodzące wraz z nowymi porami roku.
- Poznaje powiązania pomiędzy różnymi dziedzinami wiedzy (przyroda, język francuski), uczy się łączyć informacje uzyskane podczas pracy na lekcjach i poza nimi.
- Korzysta z rozmaitych źródeł informacji (prognozy pogody w języku francuskim i polskim, opisy zjawisk przyrodniczych w języku polskim).
- Analizuje i wybiera informacje, którymi będzie chciał podzielić się z innymi.
- Planuje i organizuje swoją pracę, czuwa nad dotrzymaniem terminów realizacji projektu.
- Współorganizuje pracę grupy, współdecyduje o podziale obowiązków.
- Współpracuje w grupie, uczy się zawierania kompromisów oraz współodpowiedzialności.
- Kształtuje umiejętności językowe w języku polskim poprzez dyskusje z rówieśnikami, uczy się eksponować własne zdanie, np. omawiając najczęściej i najrzadziej używane wyrażenia opisujące zjawiska pogodowe.

- Stawia pytania i formułuje adekwatne odpowiedzi w języku polskim, omawiając zjawiska pogodowe i ucząc się ich mierzenia.
- Podczas tworzenia słowniczka multimedialnego rozwija kreatywność i wykorzystuje nieszablonowe sposoby uczenia się słownictwa.
- W przystępny sposób dzieli się swoją wiedzą z rówieśnikami i nauczycielami.

Należy pamiętać, że uczniowie w klasie IV szkoły podstawowej dopiero rozpoczynają swoją przygodę z językiem francuskim lub są po trzech latach nauki, co oznacza, że mogą mieć kompetencje receptywne najwyżej na poziomie A1+. Za każdym razem, gdy nauczyciel będzie przedstawiał informacje w języku francuskim, musi upewnić się, czy wszyscy uczniowie zrozumieli jego nawet najprostszy komunikat.

4.3. Cele szczegółowe dla uczniów – cele w języku ucznia

Dzięki projektowi interdyscyplinarnemu *Cztery pory roku – obserwuję i opisuję przyrodę po francusku*:

- Nauczę się rozumieć wyrażenia opisujące zjawiska pogodowe w języku francuskim.
- Nauczę się mówić o zjawiskach pogodowych po francusku.
- Stworzę własny słowniczek multimedialny wyjaśniający słownictwo pogodowe.
- Stworzę bloga/vloga opisującego pogodę w mojej okolicy.
- Nauczę się pracować w grupie, wspólnie decydować w kwestii podziału obowiązków (dotyczących tworzenia słowniczka i bloga) i wywiązywać się ze swoich obowiązków w wyznaczonym terminie.

5. Treści kształcenia

Scenariusz interdyscyplinarnego projektu łączy nauczanie języka francuskiego z treściami, które zawarte są w podstawie programowej przyrody oraz informatyki dla klasy IV szkoły podstawowej.

Projekt ten będzie przeprowadzany na lekcjach języka francuskiego, lekcjach informatyki i przyrody.

5.1. Język francuski

Treści kształcenia zawarte w poniższym projekcie są zgodne z treściami przedstawionymi w podstawie programowej dla języka francuskiego jako pierwszego na II etapie edukacyjnym. Zawierają one następujące tematy: przedstawianie dat, pogoda, pory roku (*aujourd'hui, nous sommes le, c'est le printemps, l'hiver, l'été, l'automne, aujourd'hui, il fait froid, chaud, beau, mauvais, frais, il y a du vent, il y a du soleil, il y a des nuages, il pleut, il neige, le ciel est gris, nuageux, il fait... degrés*).

Uczniowie będą słuchać i czytać prognozę pogody w języku francuskim i starać się zrozumieć jak najwięcej pojęć. Uczniowie bardziej zaawansowani będą próbowali przygotować własną prognozę pogody z użyciem wyżej wymienionych wyrażenia w czasie przyszłym.

Efektom pracy uczniów będzie stworzenie własnego słowniczka multimedialnego dotyczącego zjawisk pogodowych. Do tego zadania użyją aplikacji Leximage+. Uczniowie będą również prowadzić blogi/vlogi pogodowe przez określony czas. Będą w nich zawierać zdjęcia otaczającego ich krajobrazu w kolejnych dniach oraz jego opisy po francusku. Prace te będą wykonywane w grupach, każda grupa stworzy jeden słowniczek i jeden blog/vlog.

5.2. Przyroda

Zanim uczniowie przygotowują własne opisy pogody w języku francuskim, powinni zgłębić w języku polskim wiedzę przyrodniczą dotyczącą zjawisk pogodowych, ale też świata roślin i zwierząt. Powinni poznać również przyrządy mierzące poszczególne składniki pogody i ich działanie. Wszystkie te tematy wchodzą w skład treści podstawy programowej dla przyrody na II etapie edukacyjnym.

5.3. Informatyka

W celu ułatwienia sobie nauki słownictwa związanego ze zjawiskami pogodowymi w języku francuskim, uczniowie stworzą w aplikacji Leximage+ słowniczkę multimedialną, a także przygotowują blogi/vlogi opisujące przyrodę w ich najbliższym otoczeniu w zdefiniowanym wcześniej przedziale czasowym. Zadania te łączą się z treściami podstawy programowej dla informatyki w klasach IV–VI drugiego etapu edukacyjnego (tj. uczeń korzysta z urządzeń do nagrywania obrazów i dźwięków, w tym urządzeń mobilnych, oraz uczeń wykorzystuje komputer lub inne urządzenia cyfrowe do gromadzenia, porządkowania i selekcjonowania własnych zasobów).

6. Zróżnicowanie potrzeb i umiejętności

Poniższa propozycja scenariusza kierowana jest do wszystkich uczniów klasy czwartej szkoły podstawowej. Zjawiska pogodowe to temat, który dotyczy i jest obecny w życiu wszystkich, powinien więc zachęcić do pracy każdego ucznia. Na początku uczniowie zostaną podzieleni na grupy przez nauczyciela, który musi zwrócić uwagę, aby w miarę możliwości w każdej grupie znalazły się osoby o zróżnicowanym poziomie umiejętności i aby zadania, które otrzymają poszczególni uczniowie, były dla nich wykonalne.

Aplikacja Leximage+ jest atrakcyjnym narzędziem do pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach, ponieważ pozwala na tworzenie własnego słowniczka, który w definicji – oprócz klasycznego zapisu słowa – może zawierać jego obraz (wykonany np. za pomocą zdjęcia lub rysunku wykonanego tradycyjnie na kartce lub w odpowiednim programie komputerowym) oraz zapis fonetyczny. Uczniowie z dysleksją będą mogli zająć się przygotowaniem obrazów czy nagrań głosowych, uczniowie niedosłyszący mogą stworzyć zapis tradycyjny lub obraz, a uczniowie niedowidzący skupić się na nagraniach głosowych.

Jeśli w klasie będą uczniowie, dla których przygotowanie słownictwa dotyczącego pogody będzie mało pracochłonne i szybko uporają się z tego typu zadaniem, można zaproponować im dodatkowo obserwację świata roślin i zwierząt i stworzenie dotyczących ich wpisów do słowniczka. Gdyby zdarzyła się sytuacja odwrotna i samodzielne wykonanie nowych wpisów w aplikacji okaże się zbyt trudne dla niektórych uczniów, nauczyciel może przygotować wcześniej odpowiednią bazę danych. Zamieści w niej zwroty, które uczniowie będą musieli wykorzystać; w innym folderze przygotowuje obrazy ilustrujące dane zjawiska pogodowe, a uczniowie finalnie będą musieli jedynie pogrupować odpowiednie elementy.

Przed rozpoczęciem projektu należy również upewnić się, czy każdy uczeń będzie miał w sali informatycznej dostęp do narzędzi, które umożliwią mu przygotowanie nagrania wyrażenia (do którego będzie potrzebny mikrofon), zrobienia zdjęcia (aparatury fotograficznej lub w telefonie), ściągnięcia zdjęcia z internetu lub narysowania w odpowiednim programie graficznym. Podobnie rzecz będzie się miała w przypadku przygotowania bloga

pogodowego. Oczywiście część uczniów może dysponować własnymi telefonami, które pozwolą na szybkie przygotowanie materiałów do słowniczka. Należy jednak pilnować, aby posiadanie telefonu nie było wymogiem formalnym przystąpienia do pracy – zupełnie wystarczy, aby w każdej grupie projektowej był jeden telefon.

7. Formy i metody realizacji projektu

7.1. Formy pracy

Podczas realizacji omawianego projektu interdyscyplinarnego uczniowie będą pracowali zarówno indywidualnie, jak i w grupach projektowych. Praca indywidualna jest przewidziana w pierwszym etapie, podczas którego uczniowie zdobywać będą nowe kompetencje językowe niezbędne do późniejszych prac koncepcyjnych. Następnie uczniowie zostaną podzieleni na grupy, które nie powinny być większe niż pięcioosobowe. Zakres informacji, który uczniowie będą mieli do przedstawienia, nie jest duży i przy większych grupach nie starczyłoby zadań dla wszystkich uczniów.

Ze względu na młody wiek uczniów i ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne, warto, aby podziału na grupy dokonał nauczyciel. Będzie wiedział najlepiej, jak dobrać partnerów – tak, aby współpraca przebiegała dość zgodnie, a uczniowie uzupełniali się w swoich kompetencjach. W każdej grupie można wybrać lidera, który będzie zobowiązany po każdej lekcji przedstawić nauczycielowi to, co jego grupie udało się wykonać w trakcie zajęć.

7.2. Metody pracy

Zgodnie z zaleceniami podejścia zadaniowego, które ma na celu aktywizowanie uczniów, główną metodą pracy będzie metoda projektu, w której uczniowie pracują w małych grupach. Sprzyja to ich aktywizacji, kształtuje umiejętność współpracy, odpowiedzialność oraz umiejętności komunikacyjne. Metoda ta ma wzbudzać w uczniach ciekawość i chęć zdobywania informacji. Uczniowie w finałowym etapie projektu będą zobowiązani do prezentacji swoich dokonań, co wzmocni u uczniów umiejętność wyrażania własnego zdania i przekonywania do swoich wyborów.

W omawianym projekcie uczniowie będą mieli dwa główne zadania do wykonania w grupach projektowych. Każda grupa przy użyciu aplikacji Leximage+ stworzy słowniczek multimedialny zawierający wyrażenia w języku francuskim opisujące zjawiska pogodowe. Do każdego pojęcia zostanie dopasowany obraz (rysunek lub zdjęcie) i zapis fonetyczny nagrany wcześniej. Drugie zadanie będzie polegało na stworzeniu minibloga/vloga opisującego w języku francuskim zjawiska pogodowe występujące w otoczeniu uczniów w określonym czasie. W tym przypadku również każda grupa przygotuje jeden dzienniczek pogodowy. Jak już zostało napisane wcześniej, w grupach zostaną wyłonieni liderzy, którzy będą pilnować, czy każdy uczeń wykonuje przypisane mu zadania oraz czy prace postępują i zostaną zakończone w terminie. Jego zadaniem jest także streszczenie zaawansowania prac nauczycielowi po każdej lekcji.

Niezbędne na lekcjach języka francuskiego będzie również podejście komunikacyjne – dzięki niemu uczniowie będą umieli na poziomie podstawowym komunikować się ze sobą podczas wybierania i przygotowywania materiałów do swoich słowniczków i blogów, używając dobranych odpowiednio form: *tu veux ça ?*, *tu aimes la photo ?*, *tu écris ?*, *non*, *j'écris et tu parles* etc.

Na lekcjach przyrody, podczas omawiania zjawisk pogodowych i krajobrazów oraz narzędzi do pomiarów pogody, nauczyciel powinien zastosować metody dyskusji i analizy. Kształtują one u uczniów umiejętność słuchania siebie nawzajem, stawiania tez, prezentowania stanowisk, argumentowania i wnioskowania. Dzięki tym kompetencjom uczniowie samodzielnie postawią końcowe wnioski i opowiedzą, jakie zjawiska pogodowe i w jakim stopniu (co ustalą dzięki pomiarom i obserwacji) występują podczas poszczególnych pór roku.

Metoda ta może okazać się również przydatna na ostatnich zajęciach podsumowujących projekt, podczas których uczniowie zostaną poproszeni o zebranie wyrażen występujących najczęściej i najrzadziej we wszystkich prezentowanych słowniczkach. Wspólnie z nauczycielami zastanowią się, skąd wynikają różnice dotyczące częstotliwości użycia zwrotów. Wyrażenia zostaną przedstawione w języku francuskim, ale dyskusja odbędzie się w języku polskim.

Do wprowadzenia nowych struktur gramatycznych z języka francuskiego – w przypadku omawianego projektu bezosobowych form czasowników (*il fait beau, chaud, mauvais, il y a du soleil, il n'y a pas de vent* etc.) – niezbędna będzie również metoda kognitywna, która pozwala uczniom na gromadzenie reguł językowych potrzebnych do tworzenia wypowiedzi.

Oprócz struktur z formami bezosobowymi czasowników uczniowie poznają lub utrwalą liczebniki główne pozwalające na podanie daty, przymiotniki opisujące pogodę (*chaud, froid* etc.), a także słownictwo opisujące dni tygodnia, miesiące i pory roku. Jeśli w grupie znajdują się uczniowie bardziej zaawansowani, nauczyciel może przedstawić im również formy czasu przyszłego od wymienionych powyżej czasowników – tak, aby mogli oni przedstawić prognozę nadchodzącej pogody lub zrozumieć te formy w ćwiczeniach ze słuchu czy w tekście pisanym.

W przypadku nauczania zdalnego projekt może zostać z powodzeniem przeniesiony na platformy cyfrowe, które pozwolą uczniom na komunikację w trakcie pracy nad projektem, wymianę i zapisywanie materiałów, a finalnie – prezentację efektów pracy.

8. Sposób realizacji projektu edukacyjnego

Etap I

1. Zainicjowanie projektu

Projekt zostaje przedstawiony uczniom w dowolnym momencie roku szkolnego. Byłoby jednak dobrze, gdyby mógł on zostać przeprowadzony na przełomie pór roku, kiedy pogoda jest najbardziej zróżnicowana. Uczniowie będą mieli dzięki temu szansę na zaobserwowanie różnorodnych zjawisk pogodowych i opisanie ich. Wszyscy nauczyciele współpracujący przy projekcie powinni być obecni na pierwszym spotkaniu z uczniami – tak, aby mogli oni jasno przedstawić plan działania i prace, które zostaną wykonane na poszczególnych lekcjach.

2. Prezentacja regulaminu (proponycja regulaminu zamieszczona poniżej)

Podczas pierwszych zajęć dotyczących projektu powinna nastąpić również prezentacja regulaminu projektu. Wszyscy uczniowie wspólnie z nauczycielami biorącymi udział w projekcie powinni przeczytać i podpisać regulamin. Ewentualnie – w przypadku pracy

zdalnej – zamieścić go na platformie, która będzie służyła do komunikacji wszystkim uczestnikom projektu. Niezależnie od formy pracy, w sali czy wirtualnie, platforma może bardzo ułatwić wymianę informacji pomiędzy uczniami, ale również pozwolić nauczycielowi sprawniej śledzić postępy pracy u poszczególnych współpracowników. Ponieważ przedmiotem wiodącym projektu jest język francuski, warto by było, aby regulamin został przedstawiony także w języku francuskim. Zważywszy jednak na poziom zaawansowania językowego uczniów klasy czwartej, projekt może pozostać w wersji polskiej, a jedynie słowa czy pojęcia kluczowe mogą zostać przedstawione w języku francuskim.

3. Wybór tematu

Jeden temat będzie obowiązywał wszystkich uczniów. Efektem ich pracy mają być słowniczki multimedialne stworzone w aplikacji Leximage+, do których uczniowie wybiorą po dziesięć pojęć w języku francuskim, które opracują i przedstawią w formie obrazkowej, pisemnej i fonetycznej. Przygotują także blogi/vlogi pogodowe, tradycyjnie nazywane dzienniczkami pogodowymi, w których opiszą w języku francuskim zjawiska pogodowe zaobserwowane w swoim otoczeniu, w zdefiniowanym przez nauczyciela przedziale czasowym (np. uczniowie będą obserwować pogodę przez pięć kolejnych dni).

4. Podział na grupy

Jak już zostało napisane powyżej, prace projektowe odbywać się będą przede wszystkim w grupach. Nie powinny one składać się z więcej niż czterech czy pięciu osób, ponieważ zadania do wykonania nie są liczne, a co za tym idzie – przy większych grupach uczniowie mogą nie czuć się odpowiednio zaangażowani. Ze względu na wiek uczniów i możliwe zróżnicowanie ich potrzeb, najlepiej będzie, jeśli nauczyciel sam dokona podziału na grupy, biorąc pod uwagę uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i zapewniając im wsparcie kolegów, którzy zrównoważą siły w poszczególnych grupach. Uczniowie dyslektyczni powinni znaleźć się w grupie z osobami, które dobrze sobie radzą z pisaniem, uczniowie niedosłyszący czy niedowidzący powinni uzyskać wsparcie kolegów lub koleżanek głośno i wyraźnie mówiących, umiejących obrazowo wyjaśniać i opisywać, co widzą. W każdej grupie nauczyciel powinien wyznaczyć lidera, który będzie umiał dopomóc i dopilnować kolegów, ale także na koniec każdej lekcji projektowej zda nauczycielowi krótką, kilkuzdaniową relację z wykonanych w tym dniu działań.

Kiedy uczniowie zrozumieją, jakie mają być efekty ich pracy, powinni sami spróbować podzielić zadania między sobą i spisać przy imieniu każdej osoby jej obowiązki w punktach. Na koniec pierwszego spotkania nauczyciel języka francuskiego powinien sprawdzić przydzielone zadania i zmodyfikować je, jeśli uzna, że któryś z uczniów ma nieproporcjonalnie dużo lub mało czynności do wykonania.

5. Sformułowanie ogólnych oraz szczegółowych celów projektu

Bardzo ważnym elementem początkowym projektu jest jasne zdefiniowanie jego celów. Nauczyciel języka francuskiego powinien klarownie określić, jaki ma być efekt pracy uczniów oraz ile pojęć ma się pojawić w słowniczkach multimedialnych stworzonych przez uczniów. Każda z grup powinna przygotować minimum dziesięć pojęć, które zostaną szczegółowo opracowane w słowniczku. Powinny to być całe zdania np.: *il fait beau, il y a du soleil, le ciel est gris*. Każdemu wprowadzonemu do słowniczka zdaniu powinien towarzyszyć obraz ilustrujący wymienione zjawisko pogodowe oraz nagranie

głosowe tego zdania. Jako obrazki uczniowie mogą wstawić wykonane samodzielnie zdjęcia, mogą przygotować ilustracje na papierze, które sfotografują, mogą także w tym celu wykorzystać odpowiednie programy graficzne, jak np. Paint. Sposób wykonania ilustracji zostanie omówiony z nauczycielem informatyki. Uczniowie mogą podzielić obowiązki w wybrany przez siebie sposób. Każdy z pięciu uczniów może przygotować dwa pełne wpisy lub np. dwóch uczniów może zająć się ilustracjami, dwóch innych zapisem wyrażień, a kolejny uczeń nagraniem wersji fonetycznej.

Podobny schemat pracy należy zaproponować przy blogach/dzienniczkach pogodowych. Przez pięć kolejnych dni (określonych przez nauczyciela konkretnymi datami) wybrani uczniowie będą robili zdjęcia pogody – np. fotografując to, co widzą przez okno klasy – lub rysowali w wybranym programie graficznym proste ilustracje przedstawiające pogodę. Kolejni uczniowie przygotowują opis zaprezentowanych zjawisk pogodowych, np.: *Aujourd'hui, nous sommes lundi, le 5 mars. Il pleut, il y a des nuages et il fait froid.* Osoba odpowiedzialna za scalenie projektu ułoży chronologicznie zebrane informacje i zaprezentuje je, np. przy użyciu programu PowerPoint.

Na ostatnim spotkaniu projektowym wszystkie grupy zaprezentują swoje słowniczki i blogi pogodowe, pokazując i odczytując poszczególne opisy.

6. Przygotowanie harmonogramu pracy i podział zadań

Na pierwszych zajęciach warto rozpisać poszczególne działania uczniów i nauczycieli w formie harmonogramu z konkretnymi datami.

Jeśli projekt rozpoczyna się np. 3 kwietnia, można zaproponować przedstawioną poniżej tabelkę (informacje dotyczące dat są tylko przykładowe i podane przypadkowo).

Przykładowy harmonogram

Przedmiot	Język francuski	Przyroda	Informatyka
<i>Leçon 1,</i> lekcja 1	<i>Lundi, le 3 avril</i> – wszyscy nauczyciele i uczniowie; wstępne omówienie projektu, podział na grupy, wybór i przydział zadań		
<i>Leçon 2,</i> lekcja 2			<i>Mercredi, le 5 avril</i> – jak działa Leximage+, zapoznanie się z aplikacją; jak przygotować krótką prezentację w PowerPoint

Przedmiot	Język francuski	Przyroda	Informatyka
Leçon 3, lekcja 3		<i>Jeudi, le 6 avril</i> – poznajemy zjawiska pogodowe odpowiednie do poszczególnych pór roku	
Leçon 4, lekcja 4	<i>Vendredi, le 7 avril</i> – jak mówić o pogodzie po francusku, poznajemy wyrażenia opisujące pogodę		
Leçon 5, lekcja 5	<i>Lundi, le 10 avril</i> – utrwalamy wyrażenia opisujące pogodę w języku francuskim, przygotowujemy listę wyrażeń do słowniczka Leximage+		
Leçon 6, lekcja 6			<i>Mercredi, le 12 avril</i> – przygotowujemy wpisy w słownikach Leximage+
Leçon 7, lekcja 7		<i>Jeudi, le 13 avril</i> – mierzymy zjawiska pogodowe za pomocą odpowiednich narzędzi, omawiamy, do czego służą i jak należy korzystać z termometru, barometru itp.	
Leçon 8, lekcja 8	<i>Vendredi, le 14 avril</i> – rozpoczynamy obserwację pogody do dzienników, które będą prowadzone przez kolejne pięć dni, ustalamy wzór wpisu do dzienniczka w języku francuskim		

Przedmiot	Język francuski	Przyroda	Informatyka
<i>Leçon 9,</i> lekcja 9	<i>Lundi, le 17 avril</i> – przygotowanie i sprawdzenie wpisów pogodowych		
<i>Leçon 10,</i> lekcja 10			<i>Mercredi, le 19 avril</i> – przygotowanie wpisów blogowych/ vlogowych w formie prezentacji PowerPoint
<i>Leçon 11,</i> lekcja 11		<i>Jeudi, le 20 avril</i> – omawiamy zjawiska pogodowe zaobserwowane podczas pracy nad dzienniczkami pogody, omawiamy zmiany w przyrodzie, świecie zwierząt i roślin zachodzące w czasie obserwacji (tu: wiosna)	
<i>Leçon 12,</i> lekcja 12	<i>Vendredi, le 21 avril</i> – prezentacja, omówienie i ocena efektów pracy		

Etap II – realizacja projektu

Na pierwszym spotkaniu dotyczącym projektu nauczyciel koordynujący wraz z nauczycielem przyrody i informatyki przedstawiają uczniom zarys, cele projektu i dwa najważniejsze efekty pracy uczniów. Po pierwsze, uczniowie pracujący w ustalonych grupach powinni stworzyć multimedialny słowniczek języka francuskiego, zawierający określoną przez nauczyciela liczbę wyrażen (powyżej zaproponowano przykładowo dziesięć wyrażen). Uczniowie przygotowują słowniczki w darmowej aplikacji Leximage+. Jej funkcjonowanie (instrukcje, jak należy ją pobrać i postępować krok po kroku) nauczyciel informatyki może poznać przy pomocy nauczyciela języka francuskiego jako tłumacza, czytając informacje znajdujące się pod adresem podanym w netografii.

Atrakcyjność powyższej aplikacji polega przede wszystkim na tym, że pozwala ona uczniom tworzyć własne słowniczki. Będą one zawierały nie tylko wpisane przez nich słowa lub wyrażenia – można do nich dołączyć własne zdjęcie opisywanego pojęcia, a nawet osobiście nagrać wymowę danego słowa lub wyrażenia w języku francuskim.

Uczniowie przygotowują wyrażenia i ilustracje do swoich słowniczków podczas lekcji języka francuskiego, natomiast wpisy w aplikacji powstaną na lekcji informatyki. Nauczyciel informatyki będzie na bieżąco czuwał nad poprawnym korzystaniem z aplikacji i pomagał uczniom wprowadzić do niej obrazy i nagrania dźwiękowe. Jego zadaniem będzie również zapewnienie uczniom wszystkich niezbędnych narzędzi informatycznych i technicznych potrzebnych do przeprowadzenia tej części projektu. Po skończonej pracy wszyscy uczniowie mogą współdzielić przygotowane materiały i korzystać z nich w dalszym ciągu także po zakończeniu projektu. Można również zachęcić uczniów do korzystania z aplikacji przy nauce kolejnych słówek i wyrażień.

Drugim elementem projektu przygotowywanym w grupach z podziałem na poszczególne zadania (propozycja podziału zadań w grupie zamieszczona jest powyżej) będą dzienniczki pogodowe, przygotowane w formie bloga/vloga. Uczniowie pokażą je klasie i nauczycielom w formie prezentacji, np. PowerPoint. Zostaną następnie umieszczone na stronie szkoły lub na platformie, z której szkoła korzysta do komunikacji – tak, aby mogły zostać obejrzone również przez innych uczniów i rodziców.

Zanim jednak uczniowie zaczną przygotowywać własne materiały, które zostaną wprowadzone do aplikacji, powinni poznać zakres wiedzy i kompetencji, które będą im niezbędne do działania. Tutaj nauczyciel może skorzystać z informacji znajdujących się w podręczniku, z którym klasa pracuje na co dzień, ale może też spróbować poszerzyć materiał, korzystając z zasobów dostępnych w internecie. Propozycje różnych źródeł znajdują się w netografii poniżej.

Na trzech lekcjach przyrody dedykowanych projektowi uczniowie omówią z nauczycielem w języku polskim znane im zjawiska pogodowe i przyporządkują omawiane zjawiska do odpowiednich pór roku. Powinni nauczyć się mierzyć te zjawiska odpowiednimi przyrządami, a następnie odczytywać wykonane pomiary. Jeśli wystarczy czasu, można pójść dalej i poprosić uczniów o podzielenie się obserwacjami odnośnie zmian w przyrodzie, które dokonują się podczas kolejnych pór roku. Można z bliska przyjrzeć się światu roślin i zwierząt, proponując w ramach jednych zajęć wycieczkę do pobliskiego parku czy lasu. Jeśli podczas wycieczki będzie obecny także nauczyciel języka francuskiego, warto – korzystając z okazji – przedstawić uczniom podstawowe słownictwo związane z przyrodą w warunkach naturalnych, zaproponować zabawę w liczenie otaczającej przyrody (np. pokazać drzewo, mówiąc: *c'est un arbre. Combien d'arbres il y a ici ? c'est une fleur bleue, combien de fleurs il y a ici ?*). Jeśli kilkoro dzieci (po jednym z każdej grupy) będzie miało przy sobie telefony, można wykorzystać wycieczkę na przygotowanie zdjęć do słowniczków. Nauczyciel może również poprosić dzieci o wskazanie elementów potrzebnych im do słowniczków i sam wykonać ich zdjęcia, a następnie przesłać nauczycielowi informatyki, który pomoże zamieścić je w odpowiedniej aplikacji.

Wszystkie pozyskane tu informacje przydadzą się w dalszej części projektu do przygotowania wpisów w słowniku oraz w dzienniczkach pogodowych. Jeśli uda się przeprowadzić zaproponowaną powyżej wycieczkę, uczniowie będą mogli poszerzyć listę słówek w swoich dzienniczkach.

Podczas lekcji informatyki nauczyciel powinien najpierw zapoznać uczniów z działaniem aplikacji Leximage+. Warto, aby pomógł im ściągnąć aplikację na telefon

lub zainstalował ją w szkolnych komputerach. Uczniowie powinni dowiedzieć się również, jak robić zdjęcia do aplikacji lub jak należy je do niej dołączyć oraz jak nagrywać pliki głosowe.

Gdy rozpocznie się praca w grupach na lekcji informatyki i języka francuskiego, uczniowie wybrani na liderów grup spotykają się z nauczycielem pod koniec każdej lekcji projektowej i opowiadają mu, co komu udało się zrobić.

Na kolejnych zajęciach informatycznych uczniowie powinni dowiedzieć się, gdzie zapisywać swoje blogi pogodowe i jak dokładnie powinni to robić. Jeśli szkoła nie posiada przestrzeni internetowej, na której takie blogi mogłyby zostać umieszczone, można skorzystać z platformy Google Classroom, gdzie należy stworzyć grupę dla danej klasy. Uczniowie będą mogli na niej wstawiać swoje treści jako wpisy w tzw. „strumieniu”. Wszystkie wpisy jednej grupy powinny finalnie znaleźć się w jednej prezentacji, która zostanie pokazana wszystkim na ostatnich zajęciach podsumowujących projekt. Podczas wykonywania każdego zadania nauczyciel informatyki powinien mieć na uwadze uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i pomóc im w działaniu, jeśli będą napotykali jakieś przeszkody.

Nauczyciel języka francuskiego powinien wspólnie z uczniami zdefiniować, co dokładnie mają zawierać opisy pogodowe. Wspólnie mogą przygotować listę wyrażen przydatnych do opisów, z której potem uczniowie będą korzystać. Zdjęcie lub ilustracja może przedstawiać pejzaż z widoczną pogodą występującą danego dnia lub ikonki symbolizujące poszczególne zjawiska pogodowe. Warto, aby nauczyciel przygotował kilka przykładowych opisów, które zainspirują uczniów (np. *Aujourd'hui, nous sommes le 14 avril. Il fait froid, il pleut, il y a des nuages, il n'y a pas de soleil. Il fait 10 degrés*). Należy również ustalić długość podpisów pod każdym zdjęciem/ilustracją. Ważne jest, aby nauczyciel podał konkretne dni, podczas których obserwacje pogody mają być przeprowadzone (np. w trakcie pięciu dni – od piątku 14 kwietnia do wtorku 18 kwietnia włącznie).

Innym rozwiązaniem jest rozciągnięcie projektu w czasie – tak, aby uczniowie mogli zaobserwować zmieniającą się na przestrzeni pór roku przyrodę. Istnieje jednak obawa, że tak młodym uczniom projekt dość szybko się znudzi i nie będą chcieli do niego wracać po dłuższych przerwach.

Nauczyciel informatyki powinien monitorować wpisy pojawiające się na blogach: czy są one zamieszczane na czas i czy nie pojawiają się w ich trakcie problemy techniczne.

Etap III – prezentacja wyników

Na ostatniej lekcji przeznaczonej projektowi (patrz harmonogram) uczniowie poszczególnych grup prezentują wszystkim zebrany (nauczycielom: języka francuskiego, przyrody i informatyki oraz pozostałym uczniom z klasy) przygotowane w słowniczku multimedialnym wpisy. Nauczyciel proponuje, aby uczniowie zwrócili uwagę, które pojęcia najczęściej się powtarzają, i spróbowali ocenić, dlaczego tak się dzieje. Warto również zwrócić uwagę uczniów na wyrażenia, które są najbardziej oryginalne i zapytać uczniów, którzy je przygotowali, dlaczego akurat takie wyrazy/pojęcia wybrali. Wyrażenia zostaną przedstawione w języku francuskim, ale dyskusja odbędzie się w języku polskim. Nauczyciel przyrody może pod koniec poprosić uczniów o pomoc w wypunktowaniu najczęściej i najrzadziej występujących zjawisk pogodowych. Będzie to dobra okazja, by opowiedzieć uczniom o strefie klimatycznej, jaką zamieszkujemy, a także wspomnieć o zmianach klimatycznych, które mają obecnie miejsce.

Każda grupa pokazuje także na forum klasy prezentację ze swoimi blogami przedstawiającymi pogodę z wybranych pięciu dni. Podczas kolejnych prezentacji reszta uczniów może uzupełnić przygotowaną wcześniej przez nauczyciela tabelkę (każdy uczeń dostaje jedną tabelkę i pod odpowiednią datą rysuje ikonki zjawisk przedstawionych przez kolegów). Po zakończeniu prezentacji uczniowie porównują w języku polskim, czy ich opisy były takie same, czy wystąpiły w nich różnice.

Propozycja tabelki

Grupa	<i>Vendredi le 14</i>	<i>Samedi le 15</i>	<i>Dimanche le 16</i>	<i>Lundi le 17</i>	<i>Mardi le 18</i>
1					
2					
3					
4					

9. Ewaluacja

Ewaluacja projektu może odbyć się w formie ankiety na platformie Google Forms, którą nauczyciel koordynujący przygotowuje wcześniej. Ankieta może zawierać dwa–trzy pytania otwarte dotyczące pracy nad projektem. Pytania mogą być następujące:

- Co najbardziej podobało ci się podczas pracy nad projektem?
- Jakie elementy projektu sprawiły ci największą trudność?
- Czego nauczyłeś(-aś) się dzięki pracy w grupie?

Nauczyciel koordynujący projekt podsumuje odpowiedzi i przedstawi je na kolejnym spotkaniu z uczniami.

10. Regulamin

Regulamin nauczyciel prowadzący przedstawia uczniom na pierwszym spotkaniu.

Regulamin projektu *Cztery pory roku – obserwuję i opisuję przyrodę po francusku*

Cele projektu:

- poznać wyrażenia potrzebne do opisywania pogody (*le temps*) w języku francuskim (język francuski);
- zrozumieć prognozę pogody (*la météo*) w języku francuskim (język francuski);
- poznać zjawiska klimatyczne i ich pomiary oraz narzędzia pomiarowe (przyroda);
- stworzyć wpisy do słowniczka multimedialnego (informatyka);
- stworzyć wpis na blog/vlog (*entrée sur blog*) (informatyka).

Zadania do wykonania:

- przygotowanie wpisów dotyczących pogody do słowniczka multimedialnego;
- przygotowanie wpisów na bloga pogodowego;
- zaprezentowanie efektów.

Zawartość edukacyjna:

- Język francuski: wyrazy i wyrażenia potrzebne do przygotowania opisu zjawisk pogodowych, pory roku, słownictwo dotyczące przyrody.
- Przyroda: zjawiska pogodowe, ich pomiar, przyrządy służące do ich pomiaru.
- Informatyka: aplikacja służąca do tworzenia słowniczka multimedialnego, tworzenie wpisów na bloga.

Zasady współpracy:

- Każdy uczeń odpowiada za przydzielone mu zadanie.
- Lider grupy przedstawia po każdej lekcji efekt działań swojej grupy.
- Projekt polega na współpracy; upewniamy się, czy koledzy i koleżanki nie potrzebują pomocy. Jeśli tak jest, chętnie pomagamy.
- Jeśli ktoś jest nieobecny, stara się wykonać swoje zadanie w domu i przekazuje kolegom i koleżankom.
- Podczas dyskusji i rozmów w grupie słuchamy zdania innych osób.
- W razie konfliktu lub innych problemów prosimy o pomoc nauczyciela.

Czas trwania: od ..... do .....

Uczestnicy: Uczniowie klasy .....

Koordinator projektu: Pan/Pani .....

Nauczyciel przyrody: Pan/Pani .....

Nauczyciel informatyki: Pan/Pani .....

Miejsce, data: .....

Powyższy regulamin powinien zostać również opublikowany na platformie służącej projektowi, do której dostęp mają także rodzice uczniów lub powieszony w klasie, w której uczniowie będą pracować nad projektem.

11. Ocenianie

Ponieważ projekt związany jest z pogodą, a mamy do czynienia z dziećmi, dla których informacje przedstawione za pomocą ikonografii będą bardzo czytelne i atrakcyjne, zamiast tradycyjnych punktów możemy zaproponować oceny wyrażone ikonkami sugerującymi zjawiska pogodowe. I tak ikona pełnego słońca będzie wyrażała pełne zadowolenie z osiągniętych efektów, słońce zachmurzone – mniejsze, a pełne chmury lub deszcz – małe zadowolenie.

Arkusz samooceny

Cele projektu	Ocena stopnia osiągnięcia celu w skali pogodowej 	Informacje, pojęcia, słowa, historie zapamiętane dzięki uczestnictwu w projekcie
Umiem opisać pogodę, jaką widzę za oknem, w języku francuskim (j. francuski).		
Umiem opowiedzieć o zjawiskach pogodowych mających miejsce w poszczególnych porach roku. Wiem, jak mierzyć temperaturę powietrza, ciśnienie i siłę wiatru (przyroda).		
Umiem korzystać z aplikacji Leximage+ oraz przygotować prezentację w PowerPoint z wykorzystaniem obrazów/zdjęć (informatyka).		

Gdy uczniowie wypełnią już przedstawioną powyżej tabelę, nauczyciel powinien z każdym uczniem indywidualnie omówić to, co uczeń wpisał do tabeli. Aby nie zajmować czasu na indywidualne podsumowania podczas kolejnych lekcji, nauczyciel może zaproponować wirtualne spotkania indywidualne z poszczególnymi grupami, podczas których uczniowie opowiedzą o swoich działaniach i wymienią się obserwacjami.

12. Bibliografia

Poniżej propozycja zbiorów z ćwiczeniami gramatycznymi i ze słownictwem, które mogą pomóc nauczycielowi języka francuskiego podczas pracy na lekcji:

Bie N., 2005, *Grammaire pour adolescents*, Paris: CLE International.

Vicher A., 2002, *Grammaire progressive du français pour les adolescents*, Paris: CLE International.

Vicher, A., 2001, *Vocabulaire progressif du français pour les adolescents*, Paris: CLE International.

13. Netografia

[YouTube.com](https://www.youtube.com) – filmik z ćwiczeniami przedstawiającymi różne dźwięki pogodowe, do rozpoznania w j. francuskim (dostęp 15.05.2022).

[LesZExpertsFLE.com](https://www.leszexpertsfle.com) – strona, która jest mocnym wsparciem dla nauczycieli j. francuskiego na każdym poziomie nauczania, bogata zarówno w ćwiczenia gramatyczne, jak i te dotyczące słownictwa (dostęp 15.05.2022).

LaFabrique.Cavilam.com – strona, która jest mocnym wsparciem dla nauczycieli j. francuskiego na każdym poziomie nauczania, bogata zarówno w ćwiczenia gramatyczne, jak i te dotyczące słownictwa (dostęp 15.05.2022).

LePointDuFLE.net – strona, która jest mocnym wsparciem dla nauczycieli j. francuskiego na każdym poziomie nauczania, bogata zarówno w ćwiczenia gramatyczne, jak i te dotyczące słownictwa (dostęp 15.05.2022).

LePlaisird'Apprendre.com – strona, z której można pobrać oraz przeczytać dokładny opis działania aplikacji Leximage+ (dostęp 15.05.2022).

[YouTube.com](https://www.youtube.com) – dodatkowy filmik na ćwiczenie zjawisk pogodowych (dostęp 15.05.2022).

[YouTube.com](https://www.youtube.com) – piosenka w języku francuskim zawierająca zwroty dotyczące zjawisk pogodowych (dostęp 15.05.2022).

Karolina Wawrzonek – wykładowczyni w Instytucie Romanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, autorka rozprawy doktorskiej dotyczącej poradników nauczyciela towarzyszących podręcznikom do nauki języka francuskiego. Od 22 lat lektorka języka francuskiego, egzaminatorka DELF (fr. *Diplôme d'études en langue française*), egzaminatorka Olimpiady Języka Francuskiego, współpracująca przy jej organizacji. Współtworzy różnorodne materiały do nauczania języka francuskiego, materiały egzaminacyjne, a także prowadzi staże przyszłych nauczycieli języka francuskiego.